

Огляд економіки в січні

Спеціальна тема: влада vs бізнес. Як
зупинити тиск на підприємців?

ГОЛОВНЕ

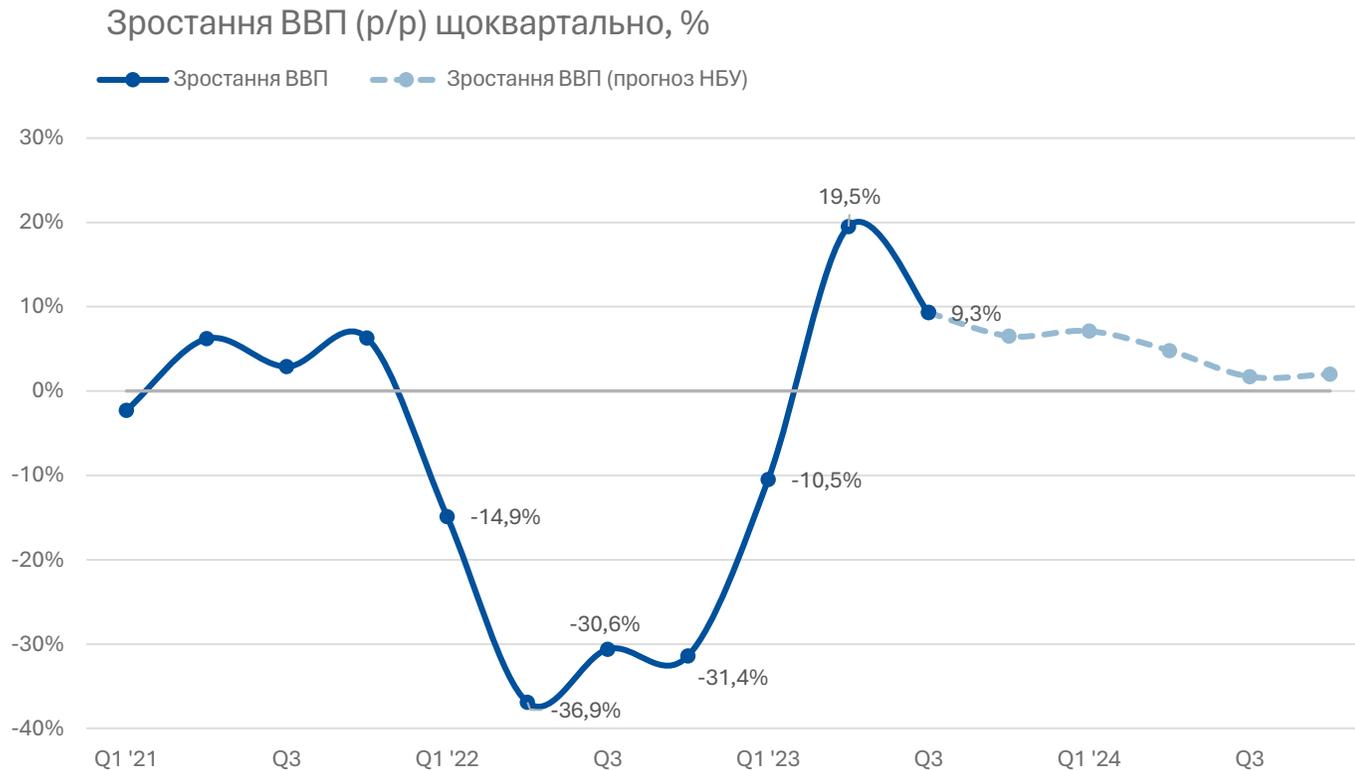
- **СПЕЦІАЛЬНА ТЕМА:** Бізнес обурений тиском з боку держави. Уряд обіцяє припинити "маски-шоу", а через кілька тижнів порушує обіцянку.
- **МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ:** ВВП зріс на 5,7% у 2023 році, але у 2024 відновлення сповільниться. Очікування бізнесу знижуються, так само як і довіра споживачів.
- **ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ:** Український експорт сільськогосподарської продукції на високому рівні завдяки морському коридору. Енергетична система України є стабільною. Виробництво чорних металів теж, хоча до довоєнного рівня далеко.
- **МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА:** Інфляція сповільнюється ще більше; міжнародні резерви високі, а облікова ставка стабільна.
- **БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР:** Банки працюють досить добре, ліквідність на найвищому рівні, кредитні ставки демонструють тенденцію до зниження, а кредити та депозити зростають.
- **ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР:** Отримавши лише \$0,4 млрд іноземного фінансування в січні, Україна була змушена відкласти бюджетні видатки, щоб пережити місяць.
- Детальніше про це читайте у звіті нижче.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Зростання (відновлення) ВВП сповільниться у 2024 році і далі

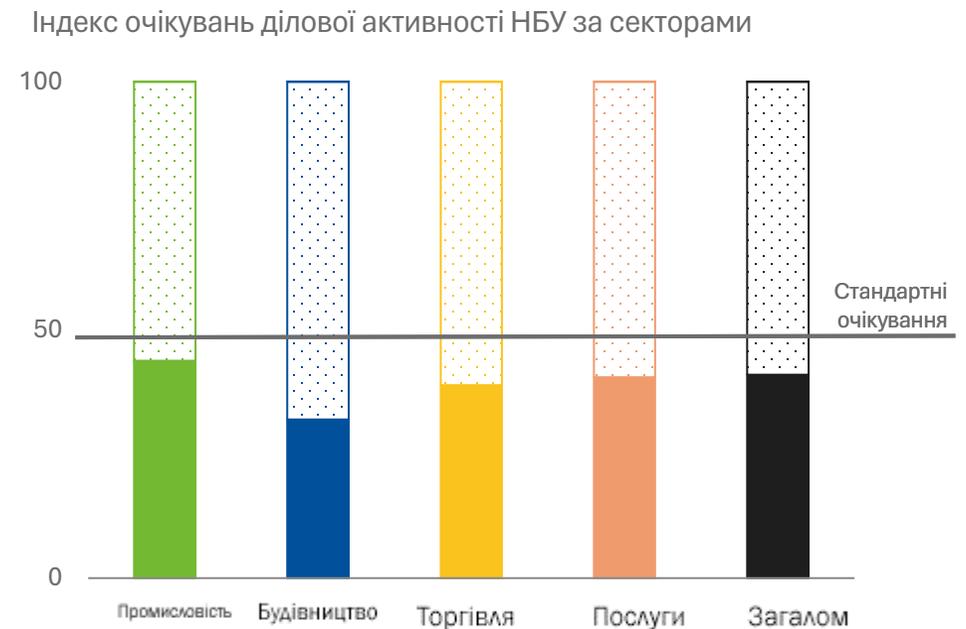

- У 2023 році ВВП України зріс на 5,7% (за оцінкою НБУ), що є покращенням порівняно з попереднім прогнозом у 4,9%.
- За оцінкою НБУ, у 4 кварталі 2023 року ВВП зріс на 6,5%. Згідно з цим же прогнозом, ВВП України зросте на 3,6% у 2024 році та на 5,8% у 2025 році.
- НБУ вважає, що ключовою передумовою відновлення економіки в наступному році є зниження безпекових ризиків.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Очікування бізнесу погіршуються

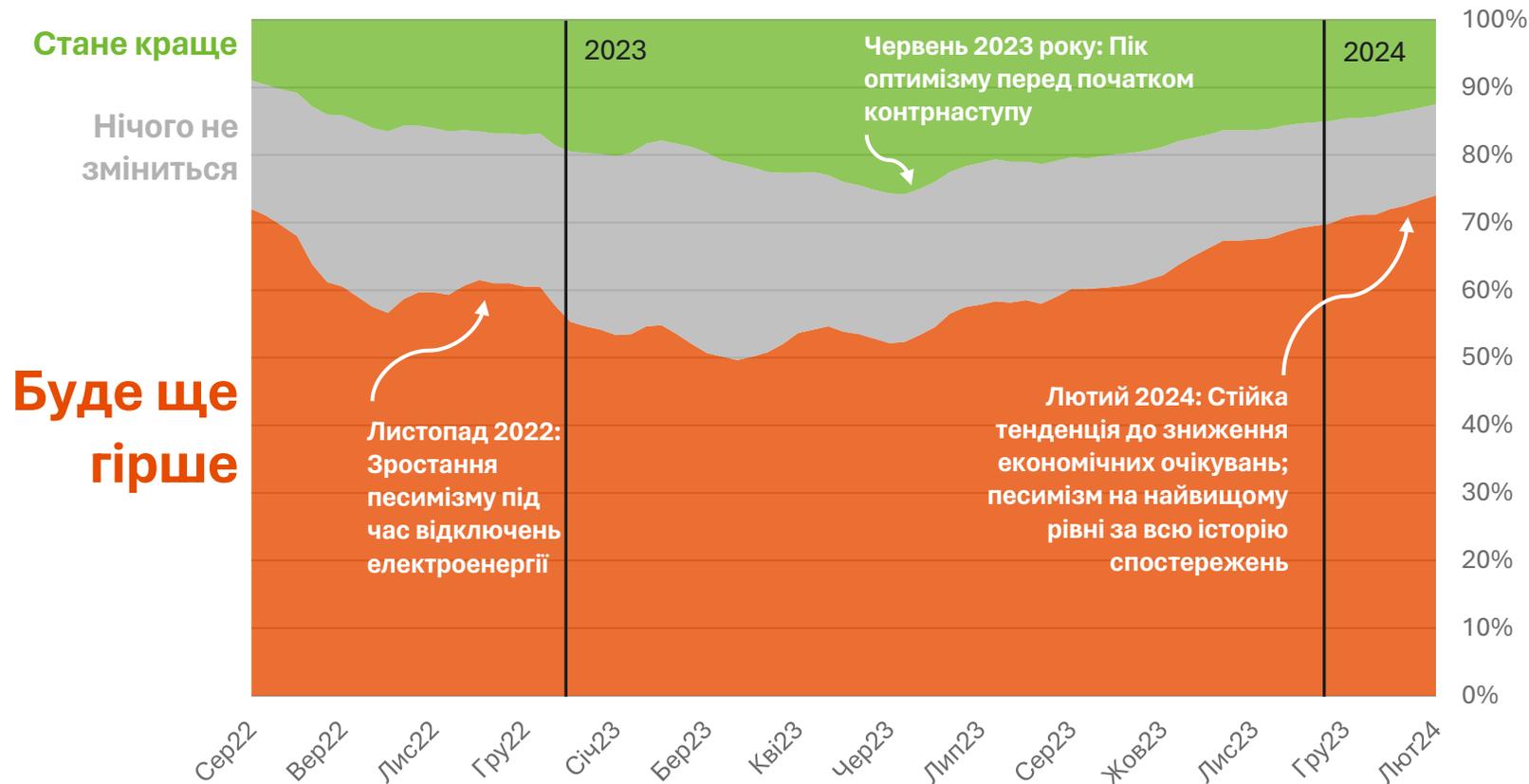
- У січні індекс очікувань ділової активності НБУ становив 41,0 - очікування були негативними. Ділові очікування продовжують погіршуватись четвертий місяць поспіль. Зараз вони є нижчими, ніж у перші місяці повномасштабної війни, але все ще вищими, ніж у січні 2023 року.
- Негативні очікування зафіксовані в усіх секторах.** Серед основних причин песимізму - зростання інтенсивності бойових дій, невизначеність щодо термінів та обсягів зовнішньої фінансової допомоги, блокада західних кордонів, збільшення виробничих витрат на посилення кіберзахисту, брак кваліфікованих кадрів.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Економічні очікування населення також стабільно погіршуються

Результати опитування "Що Ви очікуєте від економічної ситуації в країні протягом року?", телеграм-канал народного депутата Ярослава Железняка, 6-тижнева рухоме середнє

- Громадськість також стає більш песимістично налаштованою, і різні опитування підтверджують цю тенденцію.
- Наприклад, частка респондентів, які вважають, що економічна ситуація погіршиться, досягла історичного максимуму - 77%, згідно з регулярним опитуванням, проведеним народним депутатом Ярославом Железняком.
- Індекс споживчих настроїв також неухильно знижується.

**БЮРО
ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

СПЕЦІАЛЬНА ТЕМА: ПОСИЛЕННЯ ТИСКУ НА БІЗНЕС

ПОСИЛЕННЯ ТИСКУ НА БІЗНЕС

Проблема

Поточний порядок денний:

1. Розмежування між виконанням владою своїх законних функцій та зловживанням ними для досягнення недобросовісних політичних чи майнових цілей
2. Останнім часом державні органи посилили свій вплив на бізнес, що часто сприймається бізнес-середовищем як тиск

Багато різних форм тиску

Ознаками недоброчесності з боку державних органів можуть бути наступні:

- Явно надмірні слідчі дії з огляду на дату, обсяг і наслідки інкримінованих правопорушень
- Застосування сили та залякування для отримання інформації, яку компанії надають добровільно на першу вимогу контролюючих органів.
- Створення штучних перешкод для ведення бізнесу, пропонуючи неформальні шляхи вирішення проблем
- Надмірна кількість перевірок бізнесу
- Затягування досудового розслідування з метою збереження ризиків для бізнесу
- Десятки інших форм

ПОСИЛЕННЯ ТИСКУ НА БІЗНЕС

Хронологія "мазепинської кризи"

28 травня 2023

Засновник Concorde Capital Igor Mазепа оголошує про створення рейтингу правоохоронців та суддів, які використовують свої повноваження в незаконних цілях.

18 січня 2024

Iгоря Мазепу затримали на кордоні України та Польщі. В компанії Concorde Capital пройшли обшуки, а його брата Юрія затримали..

23 січня 2024

Апеляційний суд Києва зменшив розмір застави до 21 мільйона гривень. Ця сума була сплачена, і Igor Mазепа вийшов на свободу.

23 січня 2024

Президент Володимир Зеленський реагує у своєму щоденному зверненні: він оголошує про мораторій на "маски-шоу", створення Ради підтримки підприємництва та внесення змін до закону про Бюро економічної безпеки.

29 червня 2023

До ініціативи Мазепи приєднався ще 41 підприємець. Рух отримав назву "Маніфест 42".

19 січня 2024

Суд обирає Ігорю Мазепі запобіжний захід у вигляді тримання під вартою з альтернативою внесення застави у розмірі 349 мільйонів гривень, що вдесятеро перевищує суму завданих державі збитків.

23 січня 2024

Мазепа стверджує, що події справи проти нього відбувалися у 2013 році, але справа почала рухатися лише 1,5 місяці тому. Своє затримання він пов'язує з діяльністю "Маніфесту 42".

26 січня 2024

Президент видає указ про створення Ради з питань підтримки підприємництва. З 7 членів Ради більшість - медійні персони, а більшість - представники IT-сектору.

ПОСИЛЕННЯ ТИСКУ НА БІЗНЕС

Рада з підтримки підприємництва: роздуми

- **Юлія Свириденко, Міністр економіки України:** "Ключовий меседж - економічний блок уряду та бізнесу на одному боці. Я готова боротися за кожного підприємця особисто. Після обговорень з бізнесом, в урядовому колі та на засіданні РНБО Президент Володимир Зеленський анонсував практичні кроки, які можуть стабілізувати ситуацію. Кінцева мета - встановити додаткові гарантії захисту інтересів бізнесу під час обшуків та інших процесуальних дій»
- **Володимир Многолітній, співзасновник та генеральний директор Genesis:** "Буквально через пару днів після справи Мазепи відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони, на якому було прийнято низку важливих рішень. Мораторій на перевірки бізнесу, створення єдиного органу, відповідального за перевірки, та обмеження можливостей тиску на бізнес. Зрозуміло, що все буде залежати від імплементації, але це дуже важливий і дуже швидкий крок у правильному напрямку".
- **Галина Янченко, народний депутат України, група "Слуга народу":** "Ми від імені Спеціальної комісії Верховної Ради з питань захисту прав інвесторів підготуємо свій список дивних кримінальних справ проти бізнесу і передамо його силовим структурам. Погана новина полягає в тому, що запропонованих рішень недостатньо. Вони не вирішать проблему рейдерства глобально і в довгостроковій перспективі. Потрібні додаткові дії".
- **Ярослав Железняк, народний депутат / Голос:** "Жоден з фігурантів справи Мазепи та інших резонансних справ навіть не був покараний. Залишається лише профанація та імітація. Системних змін, на яких наполягають підприємці, не запропоновано".

Older cases

2021 - "Нова пошта" отримала від Держспоживслужби штраф у розмірі 326 млн грн. Офіційною причиною було "перешкоджання проведенню перевірки". Після громадського резонансу штрафи були скасовані як непропорційні.

2022 - Власник Rozetka Владислав Чечоткін заявив, що в середньому компанія отримує понад 10 перевірок на місяць. Перевірки зазвичай закінчуються невеликими, але численними штрафами.

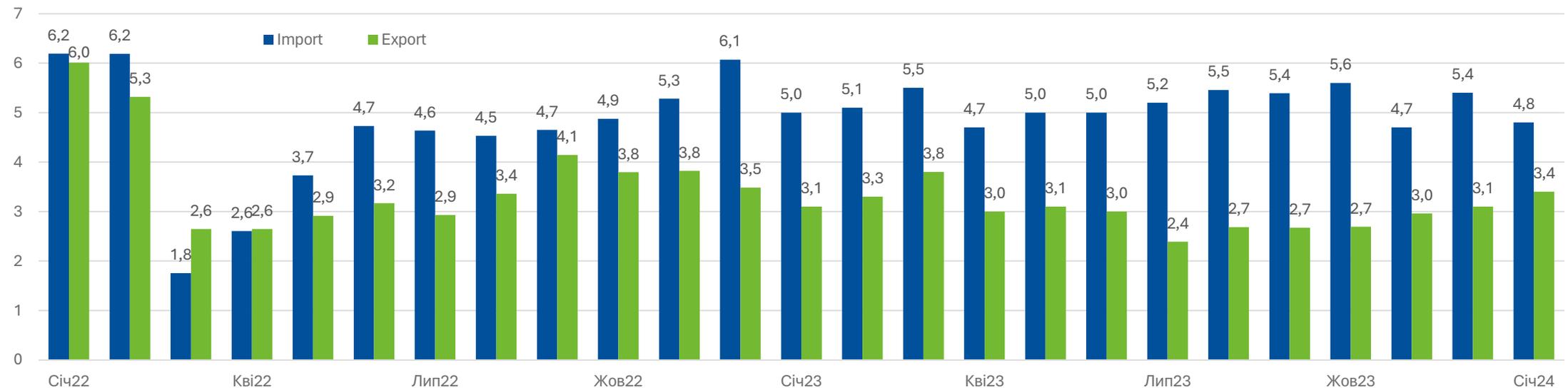
2023 - обшук у компанії Олександра Косована MacPaw. Заявлена причина - порушення при отриманні земельної ділянки для будівництва бази відпочинку MacPaw Village. На думку бізнесмена, справжньою причиною є посягання правоохоронців заволодіти цими землями.

ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ

Експорт України б'є рекорди у фізичному вираженні

- У січні 2024 року Україна досягла рекордного показника фізичного експорту за час масштабного вторгнення - 12 мільйонів тонн продукції, що лише на 2 мільйони менше, ніж у січні 2022 року. Понад 72% було експортовано морем.
- В доларовому еквіваленті експорт зріс до \$3,4 млрд, що є найвищим показником за останні 10 місяців, тоді як імпорт скоротився до \$4,8 млрд. В результаті дефіцит поточного рахунку торговельного балансу зменшився до \$1,4 млрд.
- Ключовими стримуючими факторами для зовнішньої торгівлі України залишаються небезпека судноплавства в Чорному морі та блокування українських поставок на кордонах ЄС, насамперед у Польщі.

Імпорт та експорт товарів, \$ млрд

Джерело: Міністерство економіки

Енергосистема України повернулася до балансу в середині лютого

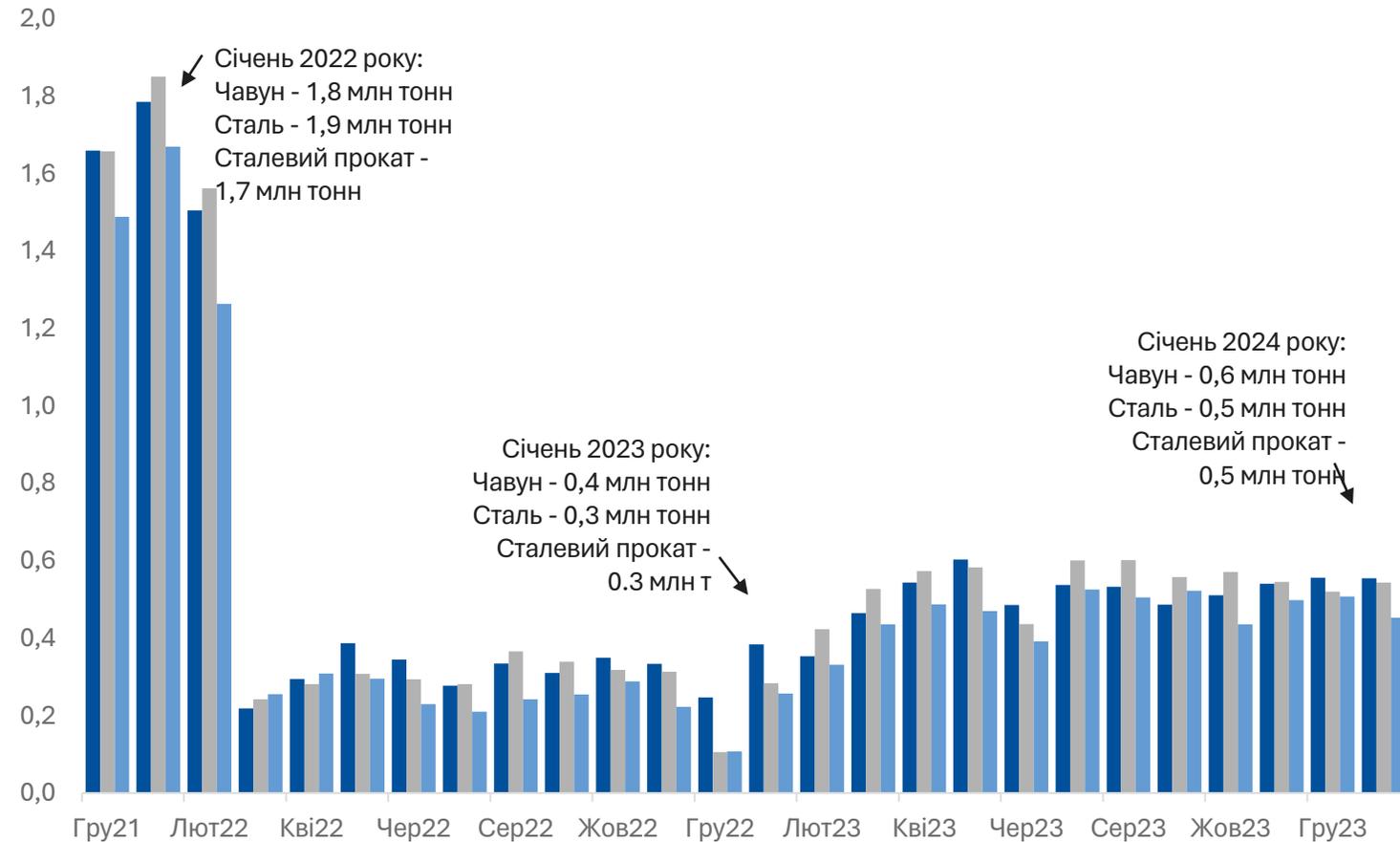
- У 2024 році енергосистема працює стабільно, з помірно високим навантаженням. Перебої в роботі енергосистеми мають локальний характер і швидко усуваються.
- Якщо у січні перебої в електропостачанні були спричинені переважно погодними умовами, то останнім часом - російськими обстрілами поблизу державного кордону або лінії фронту.
- За останньою інформацією, 386 населених пунктів та понад 70 000 споживачів на підконтрольній уряду території Молдови, Польщі, Румунії та Словаччини залишаються без доступу до електроенергії.
- У січні комерційний чистий імпорт скоротився майже вдвічі до 117 ГВт-год. Наприкінці першої декади лютого система була збалансована, і українська електроенергія була підсумована.

Чистий комерційний експорт електроенергії з України у 2023-2024 роках, ГВт-год

Виробництво чорних металів зберігає темпи, далекі від довоєнних обсягів

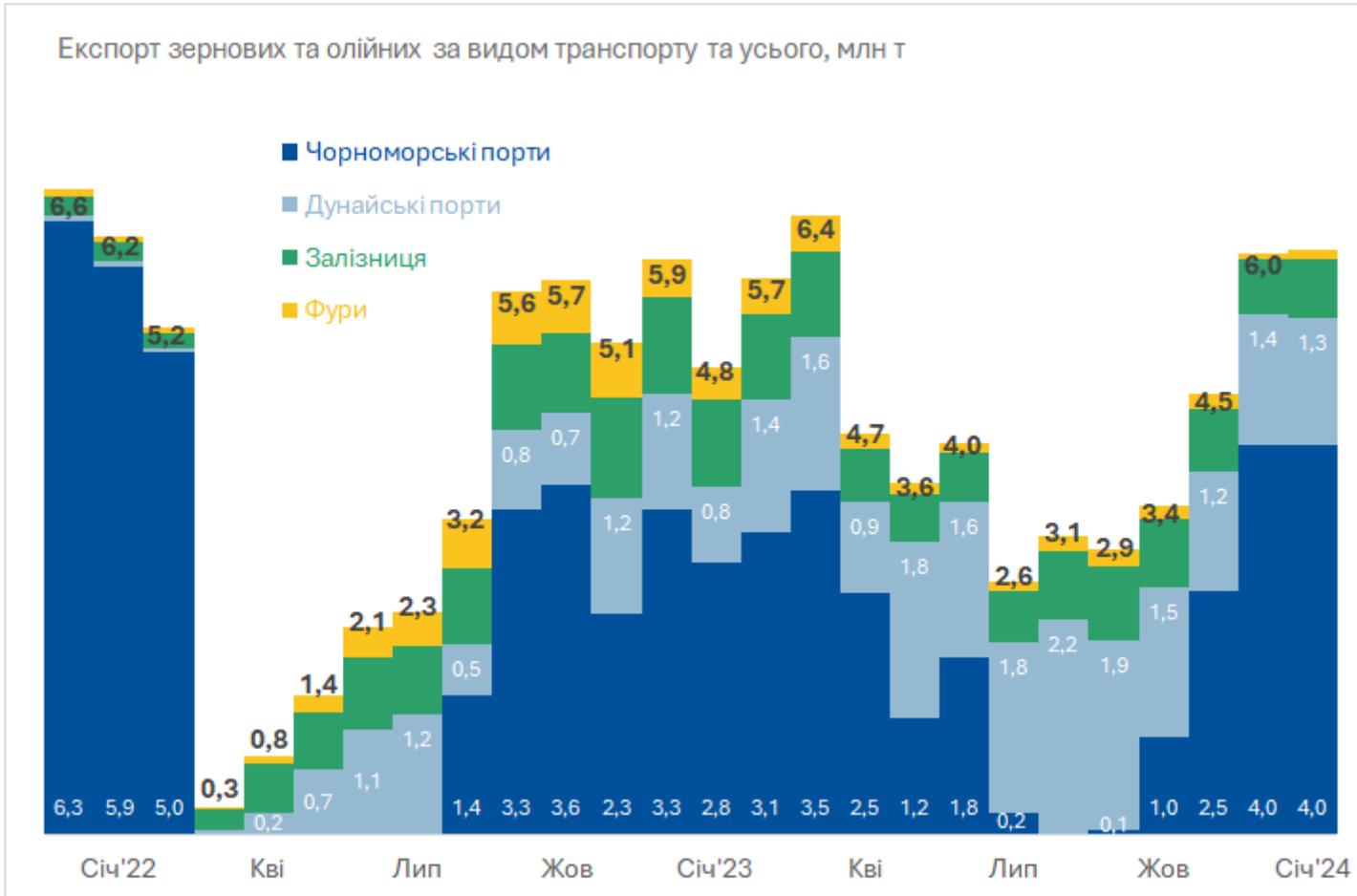
Виробництво чорних металів в Україні за основними категоріями, млн т

Джерело: Укрметалургпром

- У січні виплавка сталі скоротилася на 0,3% до 555 тис. тонн, тоді як виробництво чавуну зросло на 4,5% до 544 тис. тонн (+4,5%), а випуск прокату скоротився на 10,9% до 453 тис. тонн.
- Хоча обсяги виробництва втричі нижчі, ніж до повномасштабного вторгнення, вони в 1,5-2 рази вищі, ніж у січні 2023 року.
- Споживання сталі в Україні в 2023 році зросло на 20%, насамперед завдяки реалізації державних проектів.
- У 2023 році заготівля металобрухту зросла на 28% до 1,27 млн т, а поставки брухту на металургійні заводи - на 15% до 1,03 млн т. У 2024 році учасники ринку очікують, що темпи зростання збережуться, але показники залишаться далекими від обсягів 2021 року.
- У 2023 році Україна експортувала 344 тис. т феросплавів на суму \$298 млн. Тоді як річне падіння фізичного обсягу становило 5%, річне падіння в грошовому вираженні - 49%. Основні напрямки експорту - Польща (53%) і Туреччина (14%).

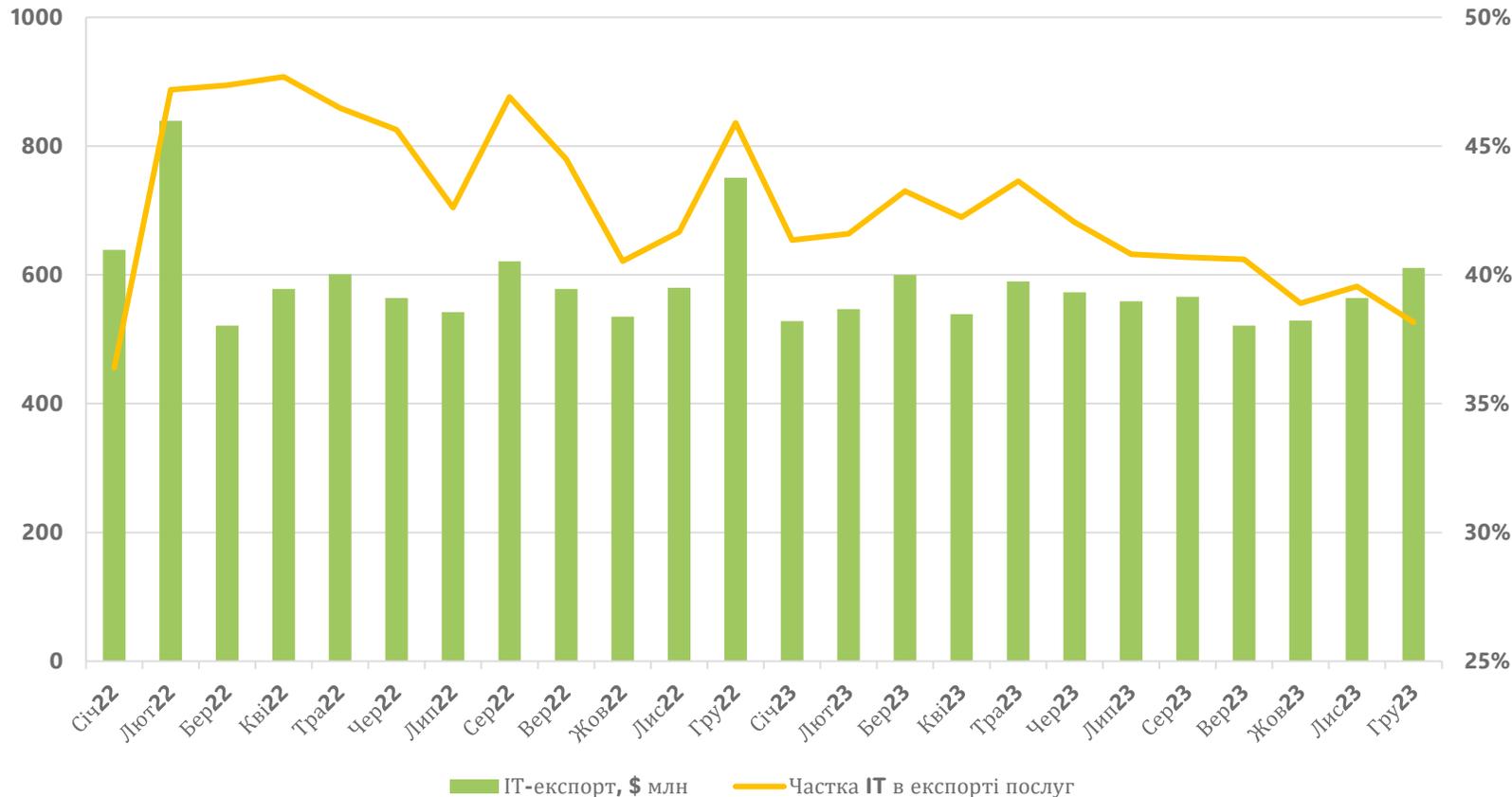
Аграрний експорт залишається на грудневих максимумах

- Загальний обсяг експорту зернових та олійних культур в січні збільшився на 0,5% до 6,02 млн. тонн.
- Польські фермери продовжують протестувати проти українського зерна. Черговий розпочався 9 лютого. Через два дні він загострився, коли зерно з українських вантажівок силоміць висипали на проїжджу частину.
- Сільськогосподарські компанії отримали 40% всіх грантів за програмою eRobota, яка передбачає фінансування існуючих і нових переробних підприємств. 5 лютого стартувала перша хвиля подачі заявок на гранти для переробних підприємств за програмою "Новий рівень". За цією програмою підприємці можуть отримати грант до 8 млн грн на розвиток бізнесу, а обов'язковою умовою надання гранту є створення грантоотримувачем щонайменше 25 нових робочих місць.
- Перше судно з пшеницею у 2024 році, зафрахтоване Всесвітньою продовольчою програмою ООН ("Зерно з України"), було відправлено через Чорне море. Обсяг зерна, експортованого за цією програмою, перевищив 195 тис. тонн.
- Росія продовжує руйнувати сільськогосподарську інфраструктуру України. В результаті атаки в ніч на 31 січня було зруйновано одне з підприємств групи ПАЕК у Миколаївській області, пошкоджено склади та обладнання, втрачено врожай.

Джерела: Міністерство інфраструктури, Міністерство аграрної політики, Державна митна служба, ООН, оцінка Dragon Capital.

ІТ-експорт вперше скоротився у 2023 році

Джерела: НБУ, розрахунки ЦЕС

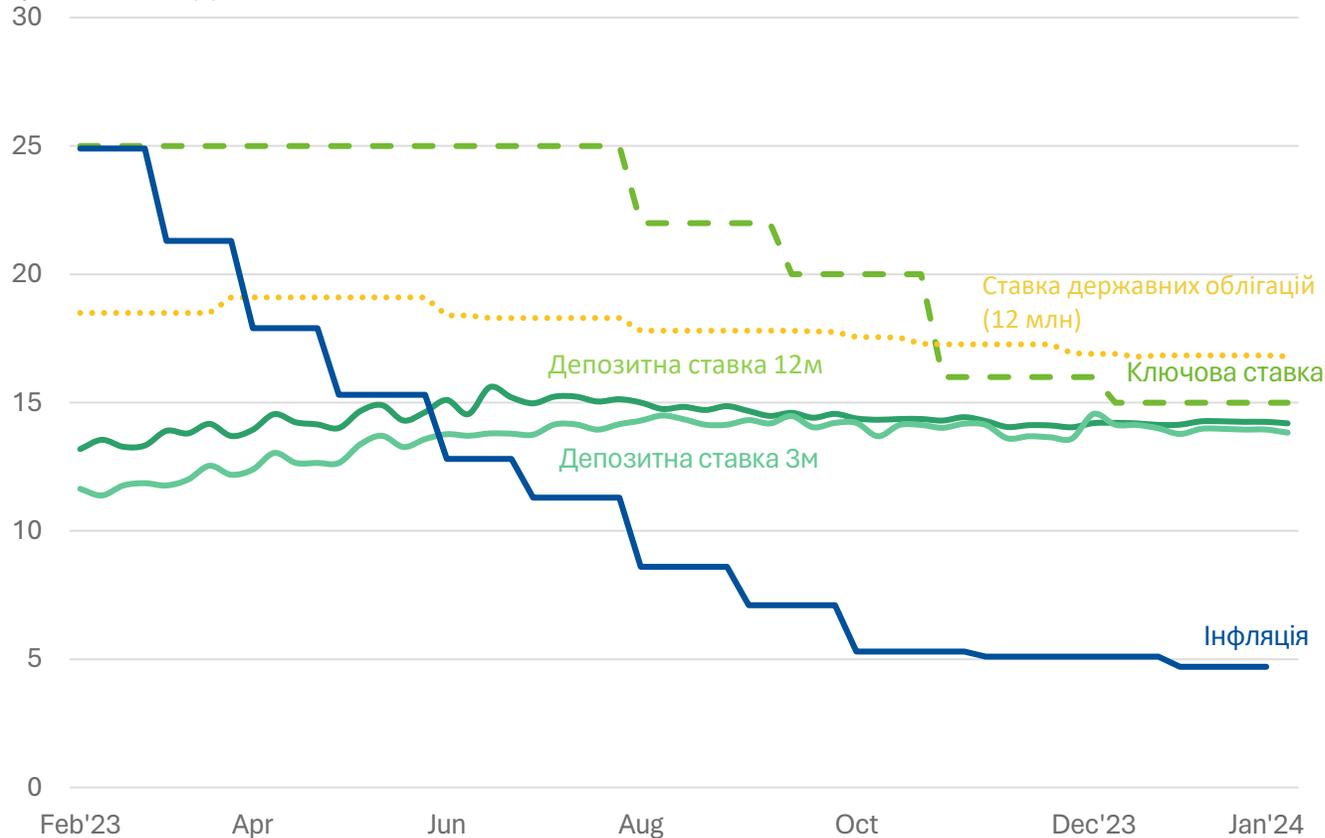
- У 2023 році український ІТ-експорт скоротився вперше за період спостережень - на 8,5% до \$6,7 млрд.
- Частка ІТ в експорті послуг у грудні становила 38%, що є найнижчим показником з початку повномасштабного вторгнення, а у 2023 році - 41%.
- Попри те, що учасники ринку негативно оцінюють поточну динаміку, обсяг місячного експорту ІТ-послуг у грудні збільшився третій місяць поспіль до \$611 млн, що є найвищим значенням у 2023 році.
- У структурі експорту 36% припадало на США.
- У січні кількість вакансій на ринку досягла найвищого рівня за останні півтора року завдяки появі 1665 нових вакансій на найбільшому галузевому ресурсі з пошуку роботи.

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

Облікова ставка залишається стабільною - 15%

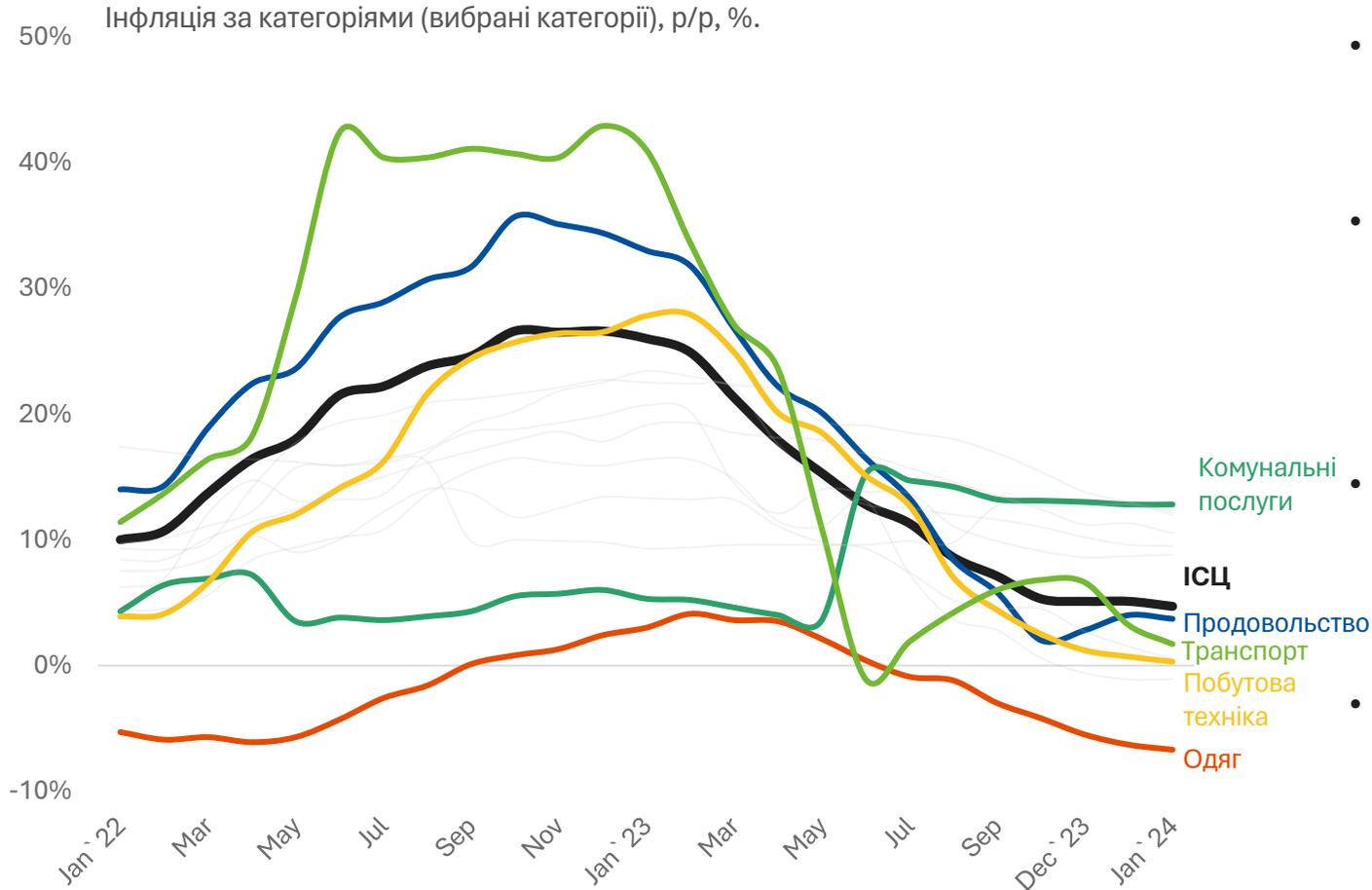
Інфляція (р/р), ключова ставка НБУ, ставки за депозитами фізичних осіб у гривні (12 та 3 місяці), середньозважений рівень доходності 1-річних гривневих ОВДП, %

Джерела: НБУ, Державна служба статистики, УІРД

- Облікова ставка залишилася на рівні 15%
- Національний банк вирішив не змінювати її, оскільки є необхідність підтримувати курсову стійкість, утримувати помірну інфляцію у 2024 році та привести її до цільового діапазону $5\% \pm 1$ в.п. вже у 2025 році.
- Цього року значна увага буде приділена утриманню достатньо високих відсоткових ставок за гривневими інструментами.
- Можливе незначне зниження облікової ставки з 2-го півріччя 2024 року, якщо дозволить макроекономічна ситуація та відновиться ритмічність надходження міжнародної допомоги.
- Дохідність річних гривневих ОВДП та 3- і 12-місячних депозитів залишилася на рівні грудня 2023 року.

Інфляція сповільнюється; ІСЦ 4,7% р/р у січні 2024 року

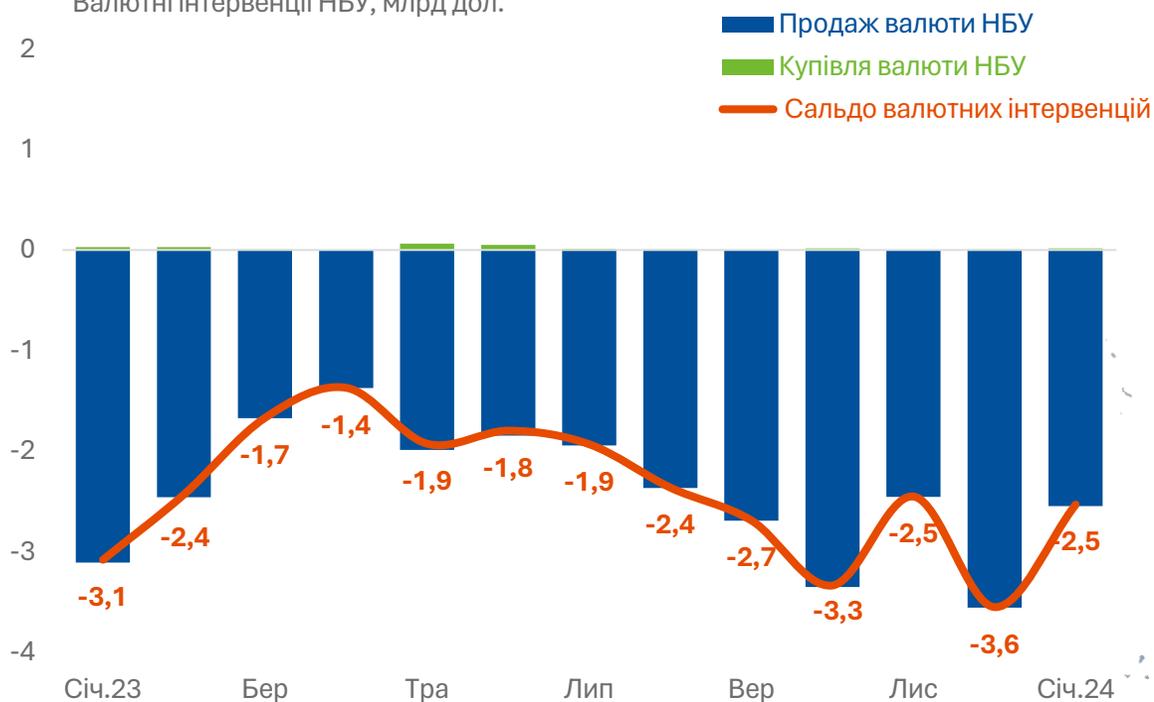
- У січні 2024 року інфляція була зафіксована на найнижчому рівні з 2020 року - 4,7% у річному вимірі.
- За останній місяць найбільше подешевшали продукти харчування: яйця (-8,4%) та цукор (-2,9%), а також непродовольчі товари - одяг і взуття (-5,5%) та паливно-мастильні матеріали (-4,6%).
- Серед продовольчих товарів найбільше зросли ціни на овочі (+16,8%) та фрукти (+4,5%). Серед непродовольчих - залізничний транспорт (+2,5%) та охорона здоров'я (+1,3%).
- У перші місяці 2024 року інфляція залишиться на поточному рівні, але до кінця року зросте до 8,6%, головним чином через зменшення впливу сприятливої погоди на пропозицію продуктів харчування та збільшення витрат бізнесу.

МОНЕТАРНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА

Міжнародні резерви зменшились, але залишилися достатніми - 5,1 місяця покриття імпорту

У січні міжнародні резерви впали на 5% до понад \$38,5 млрд (5,1 місяця покриття імпорту) через меншу фінансову допомогу Україні, ніж у попередні місяці. Зберігається потреба у значних продажах іноземної валюти для поповнення резервів, обслуговування та погашення державного боргу в іноземній валюті.

Валютні інтервенції НБУ, млрд дол.

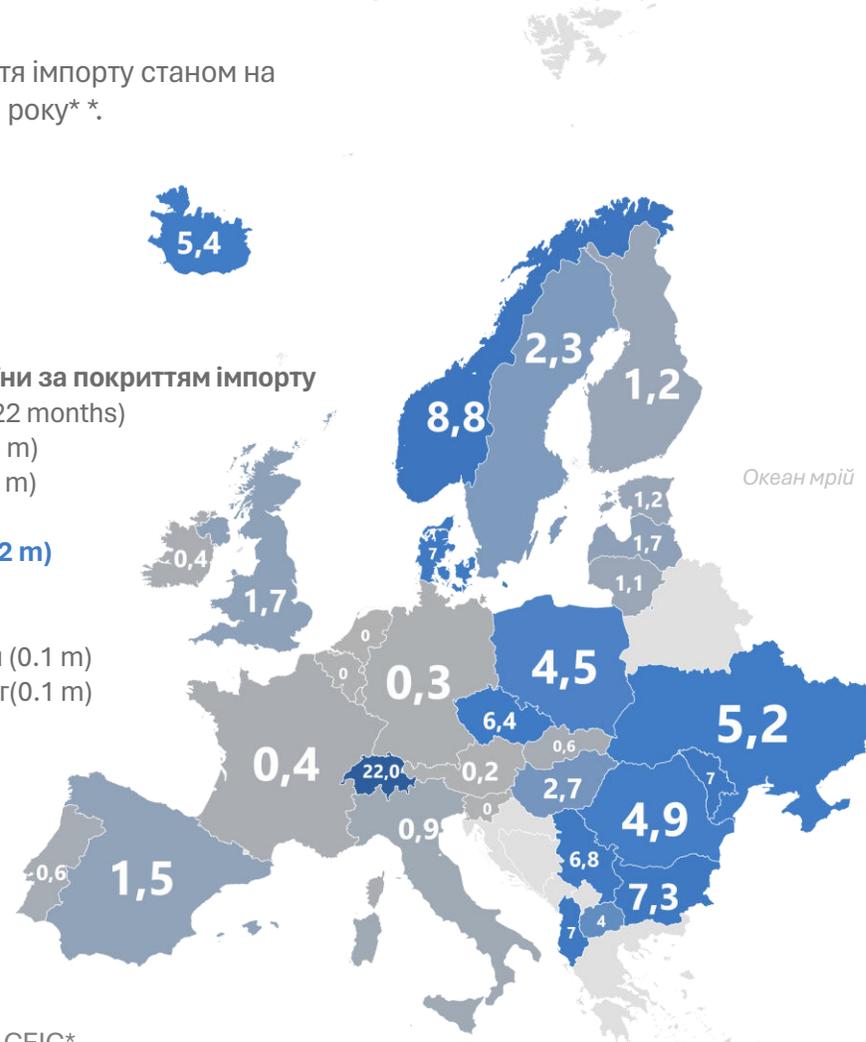

Джерело: НБУ

Місяці покриття імпорту станом на жовтень 2023 року* *.

Найкращі країни за покриттям імпорту

1. Швейцарія (22 months)
2. Норвегія (8.8 m)
3. Болгарія (7.3 m)
- ...
- 11. Україна (5.2 m)**
- ...
33. Кіпр (0.2 m)
34. Нідерланди (0.1 m)
35. Люксембург(0.1 m)

Джерела: НБУ, CEIC*

Для Латвії та Португалії станом на вересень 2023 року

Гривня зміцнилася після раптової девальвації в першій половині січня

Джерело: НБУ, Міністерство фінансів

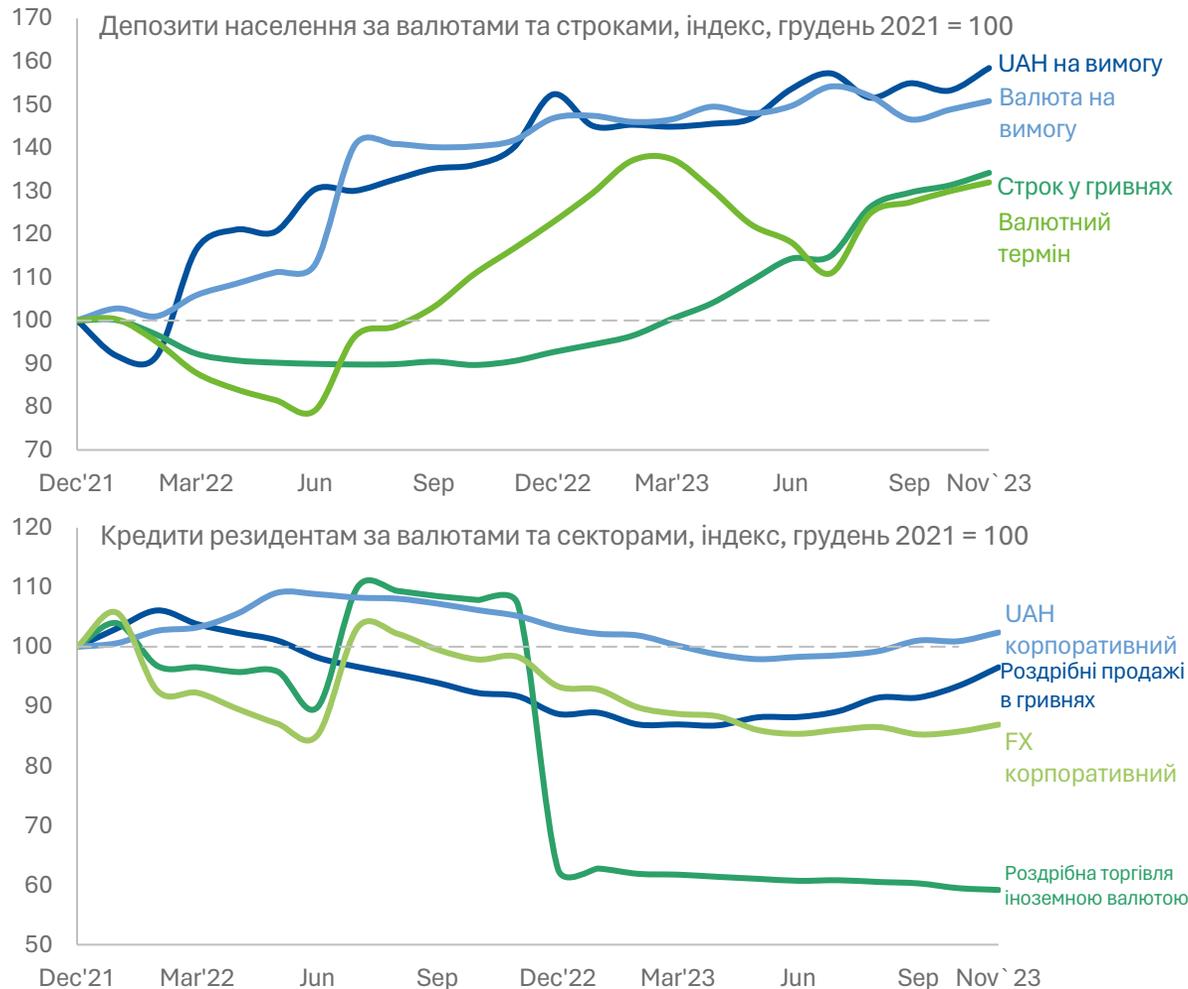
- У січні курс гривні на готівковому ринку девальвував у першій половині місяця, досягнувши 38,5, але потім почав знижуватися разом з офіційним курсом. Офіційний курс гривні 9 січня сягнув 38,3, що є новим історичним мінімумом.
- Вже більше чотирьох місяців НБУ дотримується режиму керованого курсоутворення. Після переходу до цього режиму обсяги операцій банків без участі НБУ значно зросли.
- Завдяки значним міжнародним резервам НБУ продовжуватиме компенсувати дефіцит валюти на ринку, забезпечуючи таким чином стабільність обмінного курсу.

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Зростають гривневі кредити, строкові валютні та гривневі депозити

Джерело: НБУ

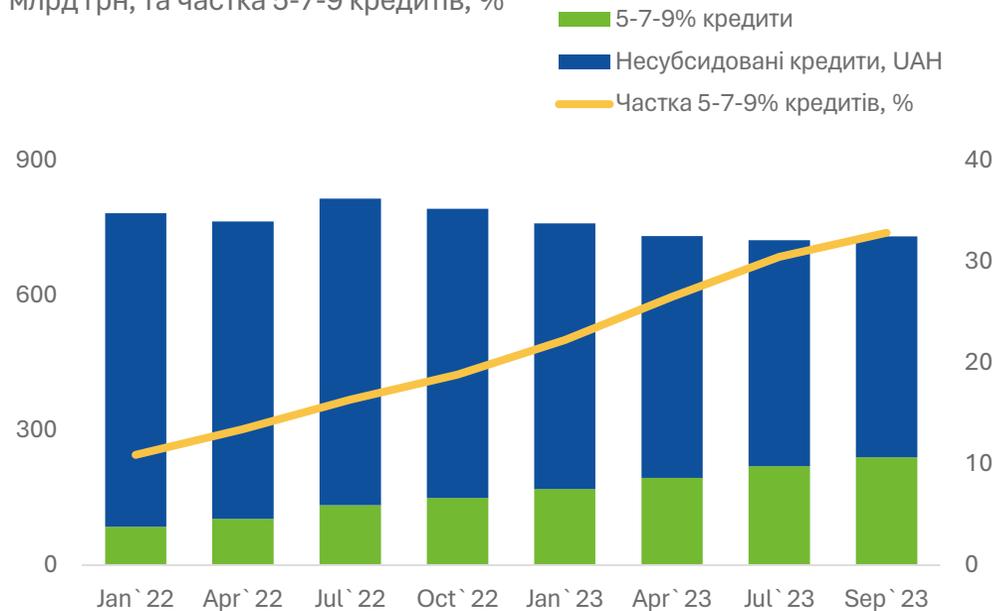
- На кінець 2023 року збереглася тенденція до зростання обсягу коштів клієнтів. **Депозити населення зростали швидше, ніж депозити бізнесу.**
- Фінансові установи очікують **зниження вартості запозичень як від бізнесу, так і від домогосподарств** у 1 кварталі 2024 року, але обсяги фінансування залишатимуться стабільними.
- У 2023 році попит на кредити зріс, особливо на валютні та великі компанії. **Вперше за 5 кварталів великий бізнес запросив більше кредитів, ніж МСП.** Попит стимулювали **нижчі відсоткові ставки** та потреба в обіговому капіталі й інвестиціях.
- За даними Огляду банківського кредитування, у січні-березні 2024 року банки очікують зростання попиту на кредити для бізнесу. **Більшість цих кредитів - гривневі та короткострокові**, у тому числі для великих компаній.

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Програма "Доступні кредити 5-7-9%"

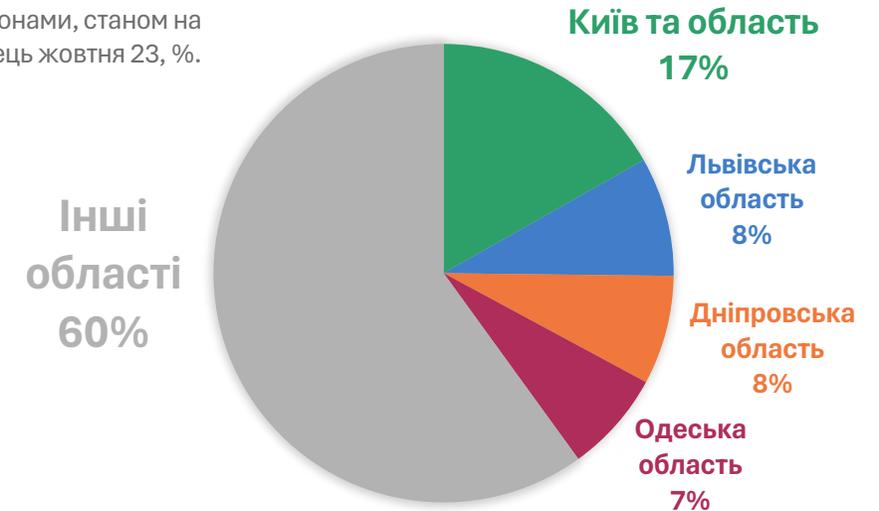
- Більшість кредитів надається за програмою "Доступні кредити 5-7-9%". Кредити, надані в рамках цієї програми, складають 1/3 гривневих корпоративних кредитів.
- Основними користувачами є підприємства сільського господарства (49%), оптової торгівлі (26%) та промисловості (15%), тоді як більшість кредитів надається в Києві та області (17%).

Субсидовані та не субсидовані корпоративні кредити, млрд грн, та частка 5-7-9 кредитів, %

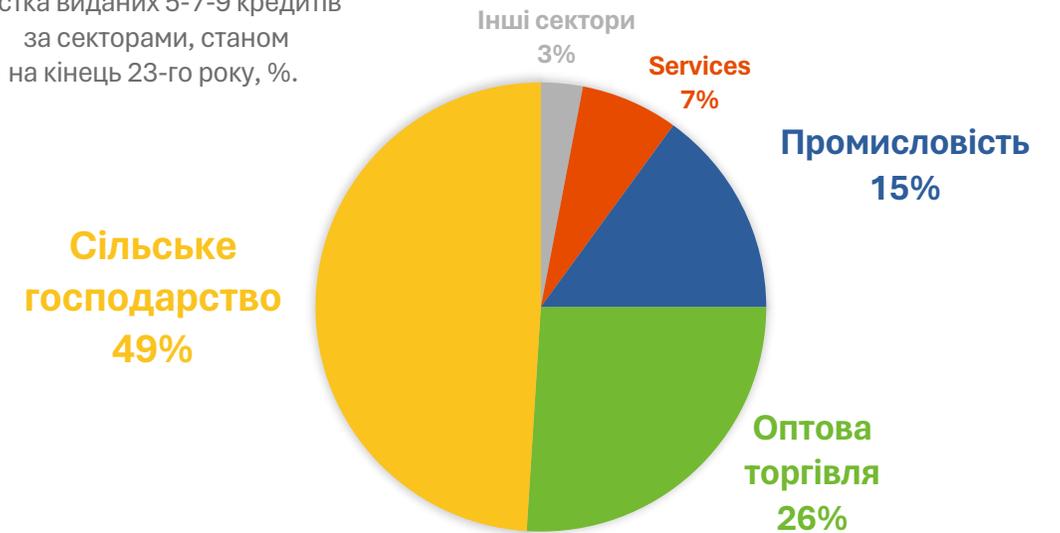

Джерело: НБУ, БДФ

Частка виданих 5-7-9 кредитів за регіонами, станом на кінець жовтня 23, %.

Частка виданих 5-7-9 кредитів за секторами, станом на кінець 23-го року, %.

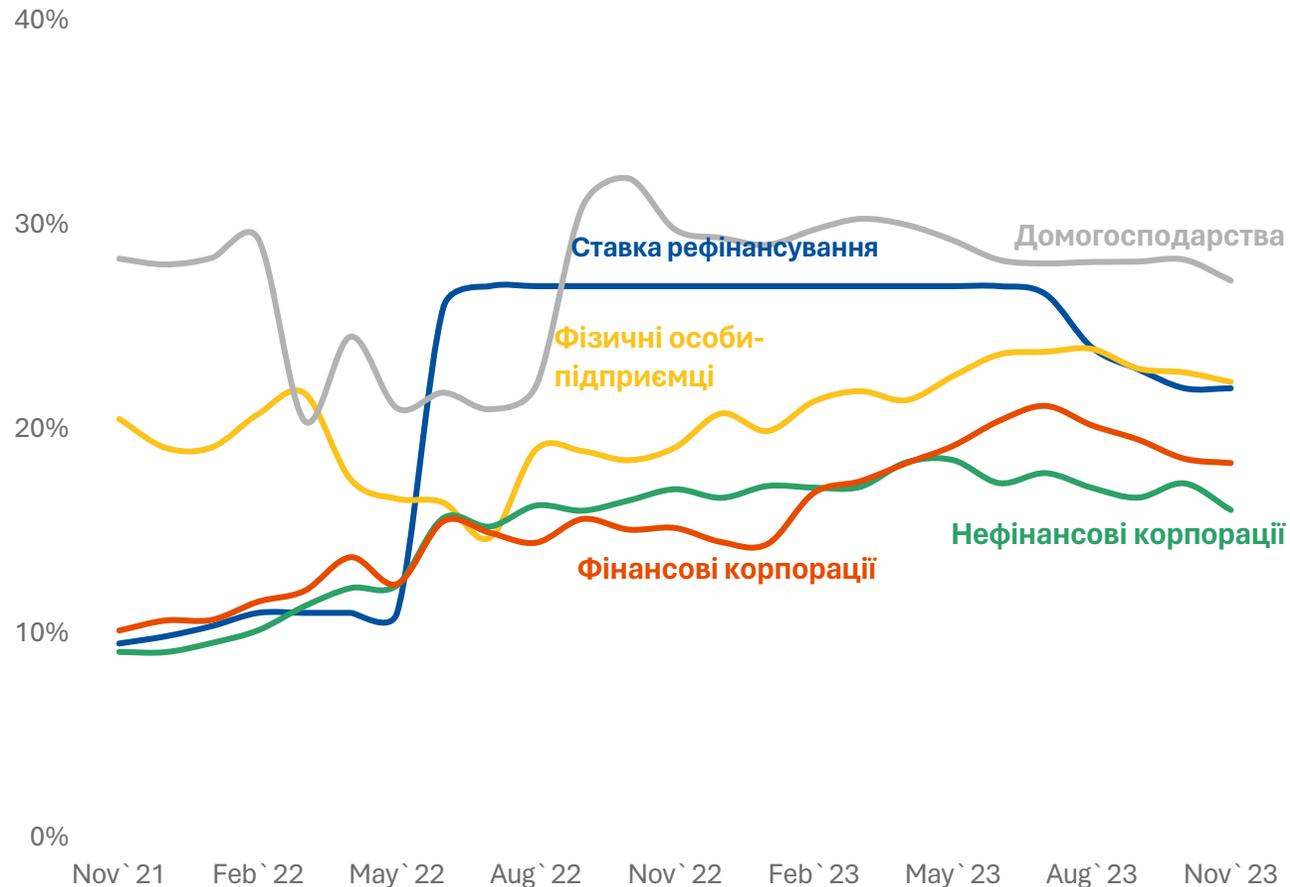

Джерело: BDF

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Ставки за кредитами демонструють тенденцію до зниження

Середньозважені ставки за кредитами, %.

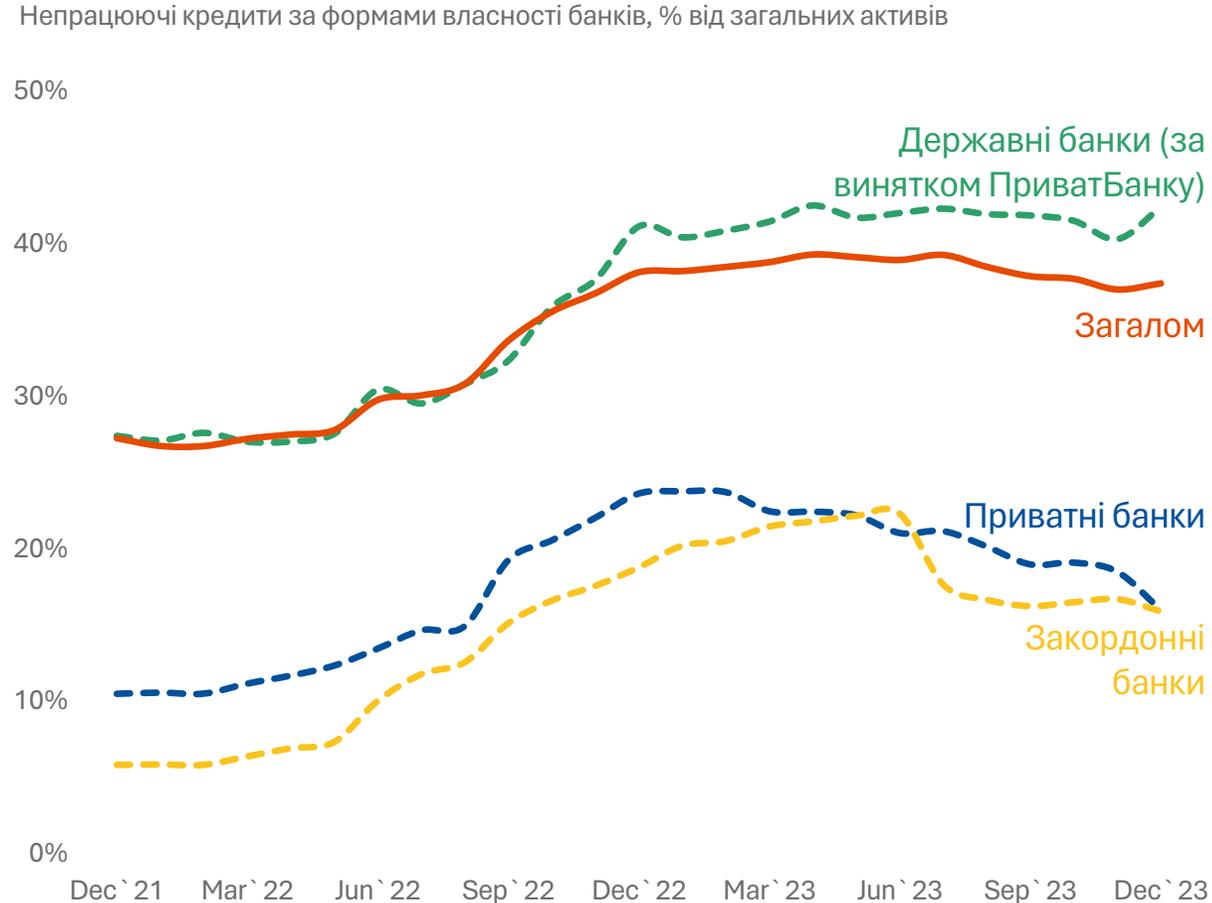

Джерело: НБУ, середньомісячне значення

- Відповідно до модернізованого операційного дизайну монетарної політики НБУ, ставка рефінансування = облікова ставка + 6 п.п.
- Пом'якшення облікової ставки сприяло здешевленню кредитів, що призвело до зниження середньозважених процентних ставок за гривневими кредитами для НФК до 16% у листопаді 23-го року.
- Зниження ставок за непільговими кредитами позитивно впливає на обсяги кредитування та сприяє відновленню ринкових відносин між клієнтами та банками.
- Хоча відсоткові ставки за гривневими кредитами фізичним особам також знизились, вони залишаються значно вищими, ніж за кредитами підприємствам, через високу частку незабезпечених та високоризикових кредитів.
- Поступово банківське кредитування відновилося.

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

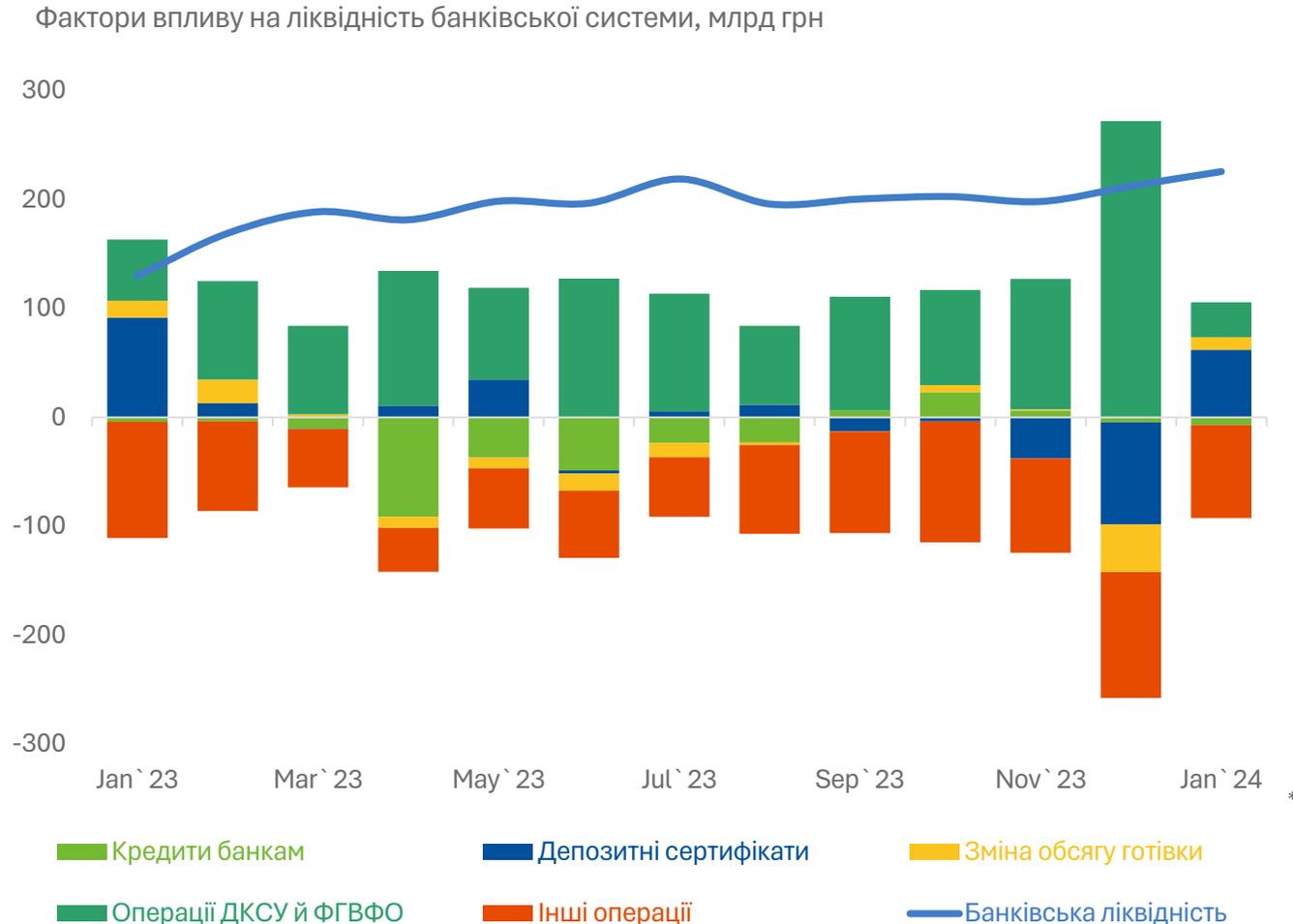
Коефіцієнт непрацюючих кредитів (NPLs) дещо знизився до 37,4% протягом 2023 року

- Станом на 1 січня 2024 року непрацюючі кредити в банківському секторі становили 422,4 млрд грн, що на 9,7 млрд грн менше, ніж у січні 2023 року. Коефіцієнт непрацюючих кредитів за цей період знизився до 37,4% (-0,4 п.п.).
- Основним фактором, що сприяє зменшенню частки непрацюючих кредитів, є зростання кредитного портфеля. Незважаючи на війну, що триває, кредитування продовжується.
- Серед інших причин зменшення непрацюючих кредитів - реструктуризація корпоративного боргу, покращення обслуговування боргу та списання непрацюючих кредитів фізичним особам.
- Банки реструктуризували понад 89% непрацюючих "військових" кредитів на суму 73 млрд грн. Зарезервовано понад 77% кредитів для боржників із втраченими або захопленими активами.

БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Банківська ліквідність на найвищому рівні

- У грудні 2023 - січні 2024 року ліквідність банківської системи знову почала зростати після періоду затишшя у другій половині літа та восени, досягнувши **свого найвищого значення у 226 млрд грн.**
- Зростання ліквідності відбулося головним чином завдяки значному збільшенню видатків уряду, **яке виходило за межі інтервенцій НБУ**, та сезонному збільшенню грошових потоків наприкінці року.
- У 2024 році можна очікувати, що ліквідність знову зросте через заплановані урядом високі витрати.
- Однак, оскільки фінансування бюджетного дефіциту за рахунок міжнародної допомоги в майбутньому зменшиться, ліквідність банківської системи поступово знижуватиметься. **Тим не менш, очікується, що вона все ще залишатиметься значною.**

ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

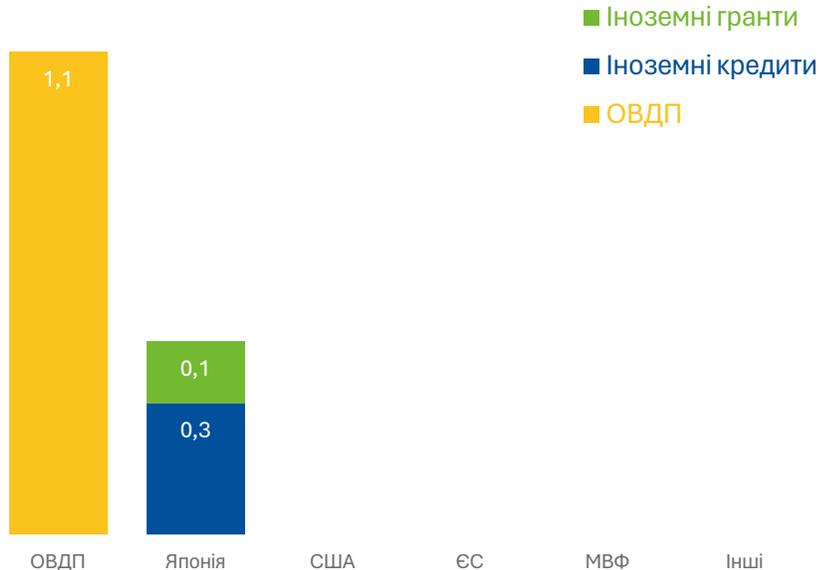
ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

Лише \$0,4 млрд іноземного фінансування надійшло у січні

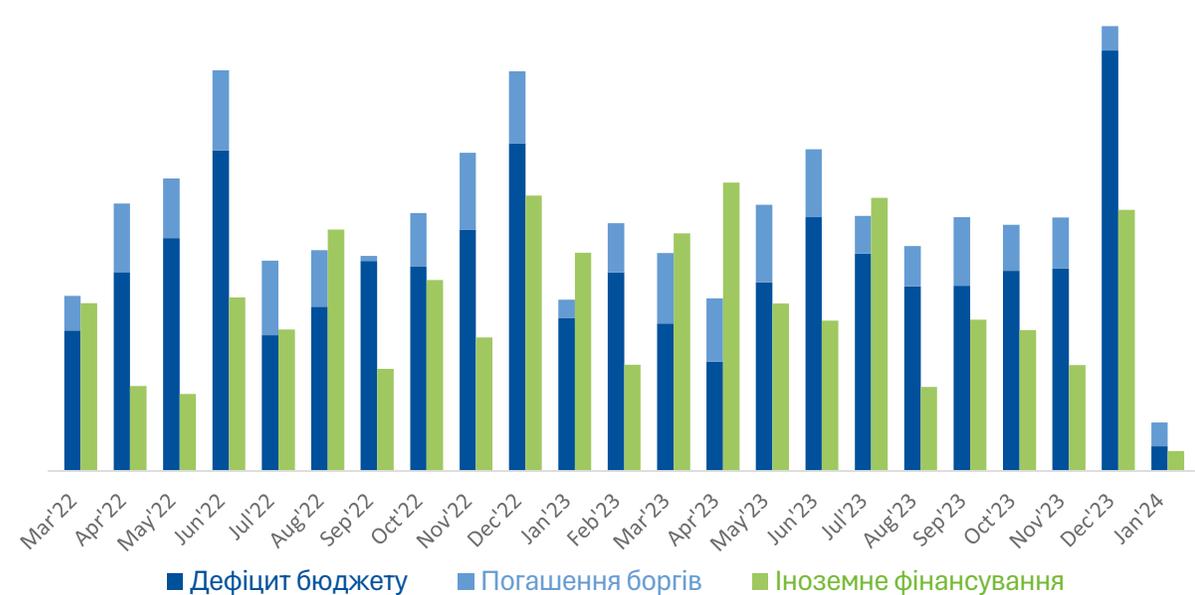
У січні Україна отримала лише \$0,4 млрд іноземного фінансування від Японії - найнижчий показник з початку повномасштабної війни.

Україна різко скоротила дефіцит державного бюджету в січні, щоб пережити цей місяць в умовах скорочення зовнішнього фінансування. Це було зроблено переважно за рахунок відтермінування бюджетних видатків, а також значних, але одноразових податкових надходжень.

Додаткове фінансування державного бюджету, що надійшло у 2024, станом на 7 лютого, млрд дол. США

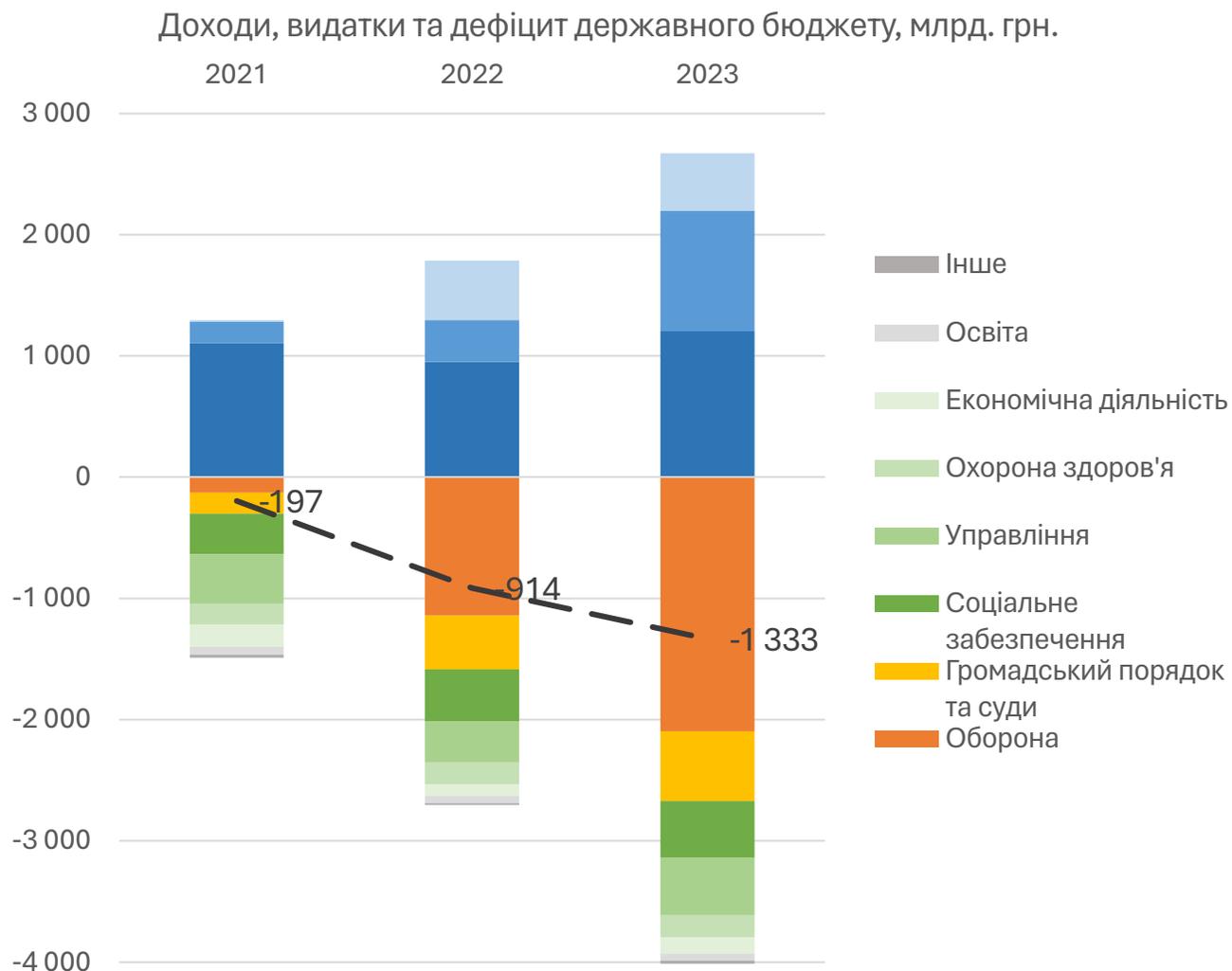

Зовнішнє фінансування, дефіцит державного бюджету та погашення боргу, млрд дол.

ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР

Budget deficit in 2023 expanded despite rebound in tax revenues

Бюджетний дефіцит у 2023 році ще більше розширився через військові видатки, **52% яких було витрачено на оборону (84% різниці у порівнянні з попереднім роком)**, а ще 14% - на громадський порядок та безпеку.

Неподаткові надходження досягли 37% доходів **державного бюджету** (991 млрд грн проти 1 203 млрд грн податкових надходжень).

Понад $\frac{3}{4}$ цих неподаткових надходжень є власними надходженнями бюджетних установ, більшість з яких за своєю природою є **військовою допомогою**.

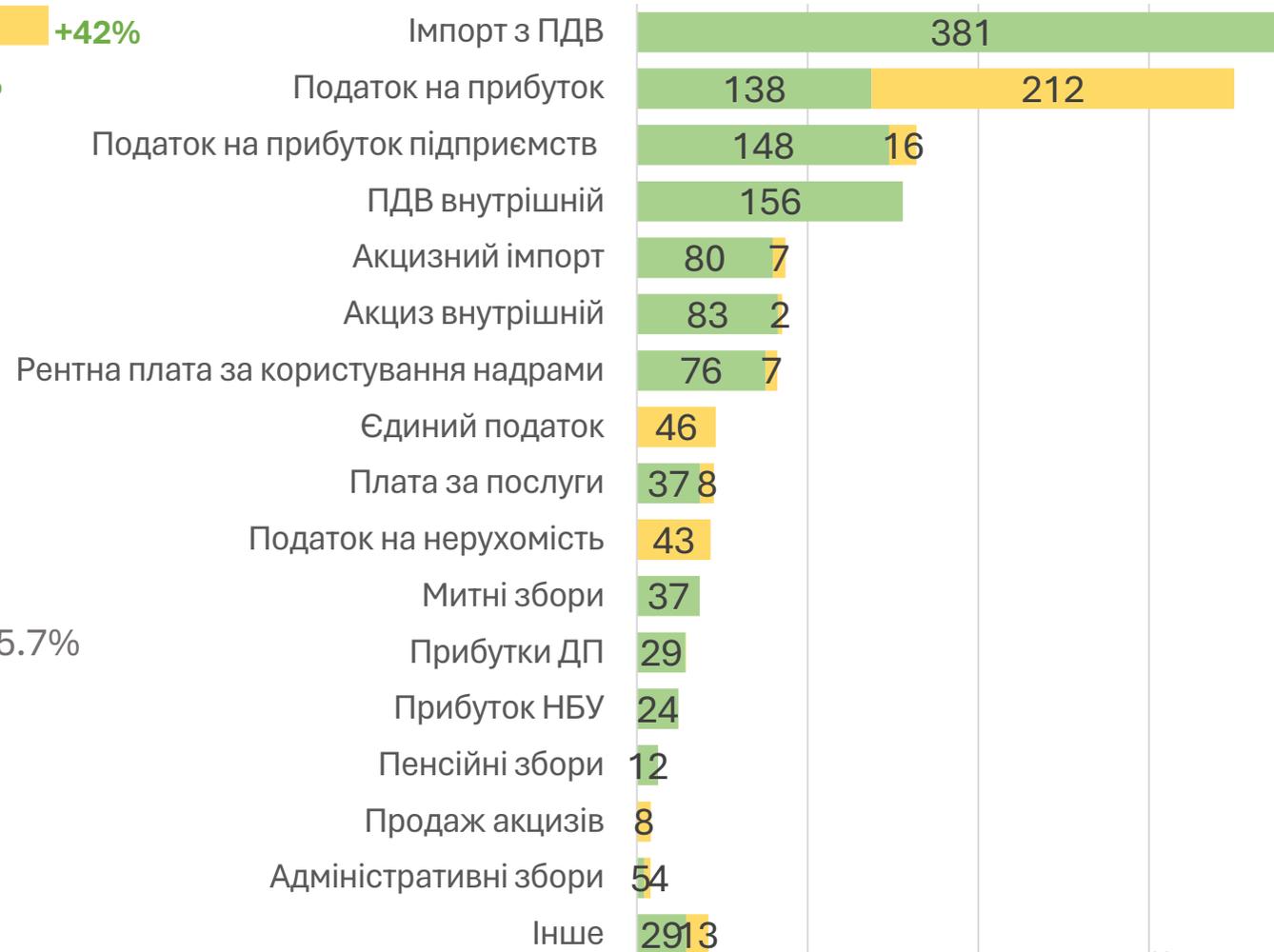
ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР - ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ, МЛРД ГРН.

2023

VS

2021

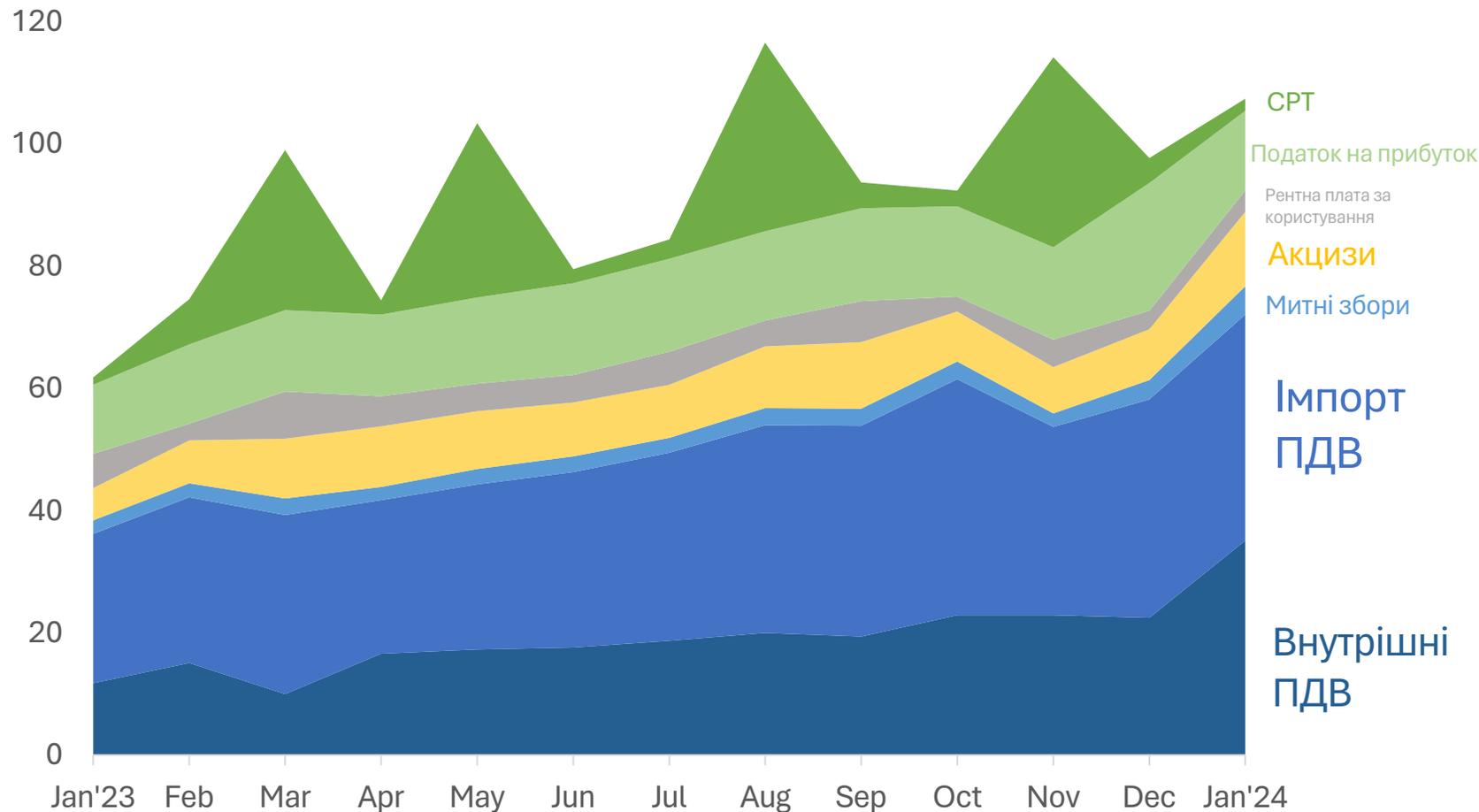
■ Державний бюджет ■ Місцеві бюджети

Загальна інфляція
за 21-23 грудня: 35.7%

ФІСКАЛЬНИЙ СЕКТОР - ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Зростання доходів у січні зумовлене разовими надходженнями

Податкові надходження до державного бюджету в січні склали 107,4 млрд грн

Податки на споживання зросли передусім через чисті надходження від внутрішнього ПДВ (35,1 млрд грн проти 22,5 млрд грн у грудні) через

- подвоєння витратків на оборону в грудні (+160 млрд грн), частина з яких була авансами місцевому бізнесу
- зменшення податкового кредиту з ПДВ через затримки на митниці в грудні ("блокада" на кордоні між Україною та Польщею);
- високе внутрішнє споживання перед святами.

Джерело: Міністерство фінансів

Примітка: детальна розбивка за джерелами недоступна, оскільки на поточну дату були опубліковані лише попередні дані за червень 34

ДЯКУЮ

Цей текст відображає думку авторів і не обов'язково відображає погляди Німецької економічної групи.